

γιά την αγάπη μας, γιά την εὐτυχία μας. Συγχώρησέ με Λιάνα!... Δέν θέλω νά κλάις: Λιάνα, χουσαφί μου, ησούχασε. Άν ήξερες πόσο σπαράζεται ή καρδιά μου νά σε βλέπω έτσι!...

Δέν μου άπαντούσε, δέν μου έλεγε λέξι. Σάν νά μή μ' άκούγε, σάν νά μή ήξερε πώς βρίζομαι πλάι της καί της μιλά. Τό έσπασμα της λύπης της ήταν δυνατό, άσυγχρότητο, άπελεισμένο. Οί λυγμοί συγγλόνηζαν τό λυγρό της σορού. Σπαράζονταν ή καρδιά μου νά τη βλέπω.

Γονάτισα κοντά της καί προσπάθησα νά την záμω νά σηκωθεί. Μά δέν δέχθηκε. Τήν παρακάλεσα μέ τά πεύθ θεριά, μέ τά πεύθ τρυφερά λόγια, μά τού záμου. Δέν μ' άκούγε, ήταν λιγνιμένη στό ::λάμα...

Άπελίστηχα...

Ή άπόπειρά μου, τό διάβημά μου πήγαινε στό χαμένο.

Δέν ήπηρεζε έλλις πειά νά μιλήσουμε. Στέφθηκα όμως γάτι άλλο. Κάτι όχι τόσο ευγενικό, όχι τόσο τίμιο ίσως. Κάτι γιά τό όποιο θά μετανοιώσω βαθείά μιά μέρα, άν ή ύποψίες μου γιά τη Λιάνα βγούν άνυπόστατες, ψεύτικες...

Μολαταῦτα θά την παραζουλήσω!

Θά την ζητάσοποιώ!... Άλλοίμονο!... Είπε ή τελευταία μου καταφυγή. Ή τελευταία μου έλπίδα...

Έτσι, μέ την σκέψη αυτή, δέν έπέμεινα πεισισώτερο. Προς τί άλλωστε, Ή Λιάνα δέν ήθελε νά μιλήση. Ή λύπη της ήταν βαρεια, άνεξήγητα βαρεια, παράδοξη καί ύποπτη.

Ποτέ ή Λιάνα δέν έδειξε τέτοια στάσι άπέναντί μου. Ναι, καταλαβαίνω καλά, πως τό καζό που μου ζούβει, τό καζό που την βασανίζει, είναι πολύ μεγάλο άπ' ότι φανταζόμουν.

Θεέ μου!... Τι καζό έξαμα λοιπόν καί μου άφαιρείς την μοναδική μου εὐτυχία, έπειτα από τόσων χρόνων αγάπη!

Άν ή γυναίκα μου έζαμε κανένα σφάλμα, άν ή γυναίκα μου έπρόδωσε την αγάπη μας, έπειτα από τόσων χρόνων άφοσίωσι, άν άνακαλήρω πως έδωσε σ' άλλον την αγάπη της, δέν θά μπορούσα νά ζήσω πειά. Θά πεθάνω!...

(Άπ' τό ήμερολόγιο της Λιάνας Σαβάζ)

Μεσημέρι

Ή σκέψη πως θά καθίσω σέ λίγο στό τοπέζι άντίξυρόν στόν Έρνέστο, ότι θά τον ζητάζω στό μάτι, ότι θά του μιλήσω, ή σκέψη αυτή μέ κάνει νά τρέμω!

Έτελείωσες!... Ή ζωή αυτή, τό μαρτύριο αυτό δέν μπορεί νά διαρκέση πειά. Πρέπει νά δοθής ένα τέλος...

Κι' όμως... Ένώ τό έξω καλά, ενώ τό καταλαβαίνο, πως μιά μέρα, άργά ή γρήγορα θά φύγω από τό σπίτι αυτό, ότι θά εγκαταλείρω τον Έρνέστο, μολαταῦτα δέν έχω τό θάρρος, νά του πώ τίποτε, νά του μιλήσω...

Τό πρωί που μέ κρατούσε στην άγκαλιά του καί μέ παρακαλούσε νά του άνοιξώ την καρδιά μου, έννοιωσα όλη αυτή την άδυναμία, κατάλαβα καλά πως δέν θά μπορούσα νά του πώ ποτέ ούτε λέξι...

Τι θ' άπογίνη όμως:

Τό άπόγευμα θά ιδώ τον Ζάκ... Τό άπόγευμα... Θεέ μου!... Θεέ μου!...

Όλα αυτά τά πράγματα γυρίζουν στό μυαλό μου καί μέ καταζαλίζουν!...

Καταλαβαίνο πως θ' άρρωσθήσω. Έχω χάσει πειά έξείνω που άποτελεί την υπέρτατη εὐτυχία καί τού πεύθ κοινού άνθρώπου. Την γαλήνη της ψυχής!

Κι' όμως αισθάνομαι βαθείά πως λατρεύω τον Ζάκ. Τόν αγαπώ τόσο, όσο λυποῦμαι τον Έρνέστο... Μόνον ή γυναίκες που βοθήσαν μέσα σέ δυό τέτοιες φωτιές καταλαβαίνουν τί ύποφέρω αυτή τη στιγμή...

(Άπ' τό ήμερολόγιο της Λιάνας Σαβάζ)

Μετά τό μεσημέρι

Ή ώρα του ραντεβού μου μέ τον Ζάκ πλησιάζει. Πρέπει ν' αρχίζω νά ντύνομαι. Κι' όμως νοιώθω μιά άβουλία, μιά τρυμερή έλειψη θελήσεως. Τρέμω καί λαχταρώ γιά τό τίποτε καί γιά όλα!...

(Άζολουδισί)

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΤΑΛΛΕΥΡΑΝΔΟΥ

Ή Ταλλεϋράνδος καί ή κυρία ντέ Σταέλ. Ή Ταλλεϋράνδος προς τον δάνεισότην του. Ή περιφρόνησίς του προς τους άνθρώπους. Ή Τραπεζίτης πειά πάντα κάτι... κέρνει!... Μάς... έσταυρώσατε!... Γιατί σας έδωσε ό Θεός τον λόγον. Τό σονάχι τού κ. Σεμονβίλ. Ή κακή άνατροφή τού Ναπολέοντος.

Ή περίφημος Γάλλος ύπουργός Ταλλεϋράνδος κάποτε καθόταν μεταξύ της κ. ντέ Σταέλ καί της κ. Ρεζαμιέ. Δέν έβλεπε δέ από τού νά τους λή διάφορες φιλοφρονήσεις καί κομπλιμέντα, χωρίς όμως νά δείχνη σε καμιά από τις δυό τους ιδιαίτερα προτίμησιν...

— Τελοςπάντων, τού είπε στό τέλος ένενοησμένη ή κ. ντέ Σταέλ, εάν ή κ. ντέ Ρεζαμιέ καί έγώ... πέρταμε στη θάλασσα πειά από τις δυό μας θά τρέχατε νά σώσετε πρώτη!...

— Ή βαρύν, απήτησεν ό Ταλλεϋράνδος χαμογελώντας, είμαι βέβαιος πως σεις θά... ξεροτε θαυμάσιο κολλάμι!

— Θά ήθελα πολύ νά μάθω ποτε τελοςπάντων θά μέ πληρώσατε: είπε μιά μέρα στόν Ταλλεϋράνδο ένας από τους δανειστάς του.

— Είσαθε πολύ περίεργος, φίλε μου, κι' ή περιέργεια είνε τό τρυμερόστος των έλαττωμάτων, ήρξέσθη ν' άπαντήση άπαύτως ό πρίγκιψ.

Ή Κωνό έλεγε γιά τον Ταλλεϋράνδο:

— «Ή όση περιφρόνησίς του προς τους άνθρώπους ήρξίκεται στό ότι... θά έμελέτησε πολύ τον εαυτό του!»

Ή Ταλλεϋράνδος, εκάλισε κάποτε έναν πλουσιώτατο τραπεζίτη, γιά νά τον συμβουλευθή σχετικά μέ κάποιον οικονομολογικό ζήτημα.

Άντι τού τραπεζίτου όμως πήγε ό πρώτος του γραμματέας, ό οποίος ανήγγειλε στόν Ταλλεϋράνδο ότι ό προϊστάμενός του είχε άναχωρήσει πρό όλίγων ήμερών γιά την έξοχη τού Μπανιέ.

— Καί γιατί έπήγεν εκεί; έρώτησεν ό Ταλλεϋράνδος.

— Μά... γιά νά πάρη τον άέρα του...

— Άη! βέρμαα... είπε τότε ό Ταλλεϋράνδος χαμογελώντας ειρωνικά. Κάτι πρέπει... νά πέρνη πάντοτε!...

Σιά 1797, ένας από τους πέντε διοθυντάς που κυβερνούσαν τότε τη Γαλλία, ό Λά Ρεβεγιέ-Λε-που, θέλησε νά λανσάρη μιά νέα θρησκεία ιδιής του έπινοήσεως, την «Θεοφιλανθρωπία».

Προς τοῦτο, έζαμε μιά διάλεξη, καθ' ήν ανέπτυξε τις άρχές της νέας αυτής θρησκείας. Στο τέλος της διαλέξεως, ό Λά Ρεβεγιέ-Λεπου έπλησίασε τον Ταλλεϋράνδο, ό οποίος συγκαταλέγεται μεταξύ των άρχορατών του καί των ερώττες:

— Πώς σας φαίνεται, λοιπόν, ή νέα μου θρησκεία!...

— Τι νά σας πώ... απήτησεν ό Ταλλεϋράνδος. Ή Ιησούς γιά νά έδρατώση την θρησκεία του έσταυρώθηκε πρώτα κι' ύστερα άναστήθης...

— Λοιπόν!...

— Θά σας συμβούλευα λοιπόν, άν θέλετε νά έδρατωθής καί ή δική σας θρησκεία, νά... κάμπετε τό ίδιο, άντι νά... σ τ α υ ρ ώ ν ε τ ε τ ό ν ζ ο σ μ ά χ η !...

Ένας γερουσιαστής εδήλωσε κάποτε στόν Ταλλεϋράνδο, κατά τη διάκριση συζητήσεως, ότι οι πολιτικοί του λόγιο διεπνέοντο πάντοτε από την μεγαλύτερη ειλιζοίνεια.

— Μά αυτό άκριβός είναι τό... έλάττωμά τους, απήτησεν ό Ταλλεϋράνδος. Γιατί, φίλε μου ό Θεός έδωσε στόν άνθρώπο τον λόγο γιά... νά κούβη τά διανοήματά του!

Ή Ναπολέων κάποτε ενώπιον πλήθους αλλοζών άρχισε, μέ τό γνωστό άπότομο ύφος του νά επιτίθεται δομύτατα έναντιον τού Ταλλεϋράνδου. Ή Ταλλεϋράνδος, καθ' όλο τό διάστημα που μιλούσε ό Αύτοκράτωρ, τον άκούγε άσυγχρότητος καί χωρίς νά τον εγκαταλείπη τό περιφημο ειρωνικό χαμογέλω του. Όταν όμως ό Ναπολέων εζίνησε νά φύγη, ό Ταλλεϋράνδος εγύρισε προς τους συνθηρομένους αλλοζούς καί τους είπε άρκετά δυνατά:

— Τόν άκούσατε, κύριοι!... Τι κούμα αλήθεια ένας τόσο μεγάλος άνδρας νάχη... τόσο κακή άνατροφή!...

Τό μυαλό μου γούζε...

